

Materiální nevykonatelnost titulu

Nikoli každá (nýbrž jen výkladem neodstranitelná) vada titulu způsobuje jeho materiální nevykonatelnost. Splnění předpokladů materiální vykonatelnosti musí vyplývat z výroku rozhodnutí, který lze vykládat v souvislosti se záhlavím rozhodnutí nebo s odůvodněním, jestliže to obsah výroku blíže ozřejmuje a lze-li jeho pomocí odstranit případné pochybnosti o obsahu a rozsahu uložených povinností s přihlédnutím k povaze věci nebo k předepsanému způsobu exekuce.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 2021/2007, ze dne 26.5.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněného h. m. P., zastoupeného advokátem, proti povinnému J. J., pro 35.602,- Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 31 E 1355/2004, o dovolání oprávněného proti usnesení Městského soudu v Praze z 1.9.2005, č.j. 51 Co 344/2005-30, tak, že usnesení Městského soudu v Praze z 1.9.2005, č.j. 51 Co 344/2005-30, se v části, již bylo změněno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 z 26.7.2004, č.j. 31 E 1355/2004-7, tak, že návrh na nařízení výkonu platebního rozkazu téhož obvodního soudu z 10.2.1999, č.j. 35 C 133/98-12, se zamítá, zrušuje, a věc se v tomto rozsahu vrací městskému soudu k dalšímu řízení, jinak se dovolání zamítá.

Z odůvodnění:

Shora označeným rozhodnutím městský soud změnil usnesení obvodního soudu tak, že návrh na nařízení výkonu rozhodnutí k vymožení pohledávek přiznaných platebním rozkazem téhož obvodního soudu z 10.2.1999, č.j. 35 C 133/98-12, částkou 3.780,- Kč a rozsudkem stejného obvodního soudu z 29.6.2000, č.j. 11 C 103/98-28, částkou 31.822,- Kč s úrokem z prodlení, a k vymožení nákladů předcházejících nalézacích řízení v částkách 500,- Kč a 8.147,- Kč, zamítl. Své rozhodnutí odůvodnil závěrem, že podkladový platební rozkaz není materiálně vykonatelný, jelikož v něm „není uvedeno, co má povinný v počtu 3.780,00 vydat, tedy zda se má jednat o měnu nějakého státu či např. počet jiných věcí; u částky 500,- je uvedena zkratka Kč, jež se běžně neuzívá, a není tak zřejmé, co má označovat. Navíc tohoto plnění, tj. 500,- Kč, se oprávněný nedomáhá, neboť požaduje 500,- Kč, které mu však podle dosavadního znění originálu titulu pro výkon rozhodnutí nebyly přiznány.“ Pokud jde o druhý exekuční titul, tj. rozsudek z 29.6.2000, č.j. 11 C 103/98-28, ten je podle odvolacího exekučního soudu (formálně) nevykonatelný, jelikož povinnému nebyl doručen.

V dovolání oprávněný namítá nesprávné právní posouzení věci a existenci vady, jež mohla mít za následek nesprávné právní posouzení věci. Za nesprávný považuje právní závěr odvolacího soudu o materiální nevykonatelnosti podkladového platebního rozkazu a vyjadřuje přesvědčení, že „je zcela zřejmé, k jakému plnění byl povinný odsouzen.“ Pokud jde o druhý exekuční titul, tedy rozsudek sp. zn. 11 C 103/98, nelze podle názoru dovolatele z pouhé skutečnosti, že na doručence bylo kromě jména a příjmení povinného uvedeno i obchodní jméno, pod nímž jako fyzická osoba podnikal (a ke kterému bylo zřejmě nedopatřením připojeno označení „s.r.o.“), dovozovat, že mu podkladový rozsudek doručen nebyl; podstatné je podle dovolatele to, že na doručence byla kromě jména a příjmení povinného i jeho správná adresa, že povinný písemnost fakticky převzal, že s jejím obsahem měl možnost se seznámit a že nevyužil svého práva podat opravný prostředek.

Dovolání (přípustné podle § 238a odst. 1 písm. c /, odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.) je v části týkající se výkonu platebního rozkazu důvodné.

Jelikož vady podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a/ a b/, odst. 3 o.s.ř. (tzv. zmatečnosti), k nimž je dovolací soud – je-li dovolání přípustné – povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 věta druhá o.s.ř.), v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 věta první o.s.ř.), je předmětem dovolacího přezkumu závěr odvolacího soudu o materiální nevykonatelnosti platebního rozkazu.

Právní posouzení je ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy (nejen hmotného práva, ale – a o takový případ jde v souzené věci – i práva procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Jak plyne z ustanovení § 261 a následujících o.s.ř., soud při věcném posuzování návrhu na nařízení exekuce zkoumá – kromě jiného – také to, zda je exekuční titul vykonatelný po stránce formální a materiální.

Podle § 261a odst. 1 o.s.ř. výkon rozhodnutí lze nařídit jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti – tedy tzv. materiální předpoklady vykonatelnosti.

Jednou ze základních náležitostí materiální vykonatelnosti rozhodnutí je, aby v něm byl vymezen rozsah a obsah povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí nařízen. Je tomu tak proto, aby vykonávací orgán (v daném případě soud) věděl, co vlastně má být vynuceno, a aby nemusel teprve v průběhu vykonávacího řízení zjišťovat, co je obsahem uložené povinnosti. Exekučnímu soudu tedy přísluší posoudit, zda rozhodnutí k výkonu navržené ukládá povinnému povinnosti, jež lze vskutku vykonat, tedy např. zda uložená povinnost odpovídá možným způsobům exekuce, zda tato povinnost je konkretizována dostatečně určitě apod., a ačkoli musel mít nalézací soud na zřeteli totéž, nelze vyloučit, že soud exekuční dospěje k jinému závěru a pro nedostatek (materiální) vykonatelnosti předloženého titulu návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zamítne. Neobsahuje-li exekuční titul všechny předpoklady materiální vykonatelnosti uvedené v § 261a odst. 1 o.s.ř., může podle něj být exekuce nařízena jen v případě, že chybějící údaje nebo údaje v něm uvedené nepřesně, nesrozumitelně nebo neurčitě lze doplnit nebo nahradit postupem podle § 261a odst. 2 a 3 o.s.ř. Není-li možné z exekučního titulu náležitosti materiální vykonatelnosti uvedené v § 261a odst. 1 dovést ani výkladem s přihlédnutím k povaze uložené povinnosti nebo ke způsobu exekuce, nemůže takový titul být způsobilým podkladem pro nařízení exekuce (srov. též rozhodnutí Nejvyššího soudu z 30. 4. 2004, sp. zn. 20 Cdo 965/2003, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 9, ročník 2004 pod poř. č. 183).

Kromě toho ovšem nutno zdůraznit, že nikoli každá (nýbrž jen výkladem neodstranitelná) vada titulu způsobuje jeho materiální nevykonatelnost. Obsah rozhodnutí soud, případně správní či jiný orgán vyslovuje ve výroku rozhodnutí a jen výrok rozhodnutí je závazný. Splnění předpokladů materiální vykonatelnosti musí proto vyplývat z výroku rozhodnutí, který však lze (a v případě potřeby, jak je tomu v souzené věci, je nutno) vykládat v souvislosti se záhlavím rozhodnutí (zejména ohledně přesné individualizace oprávněného a povinného) nebo s odůvodněním, jestliže to obsah výroku blíže ozřejmuje a lze-li jeho pomocí odstranit případné pochybnosti o obsahu a rozsahu uložených povinností s přihlédnutím k povaze věci nebo k předepsanému způsobu exekuce (Občanský soudní řád, komentář - II. díl, C.H. Beck, 7. vydání, Praha 2006, str. 1426). Soud se tedy může uchýlit i k odůvodnění rozhodnutí, avšak jen k tomu účelu, aby výrok náležitě vyložil, nikoli aby jej doplňoval či opravoval (V. Kurka, L. Drápal, Výkon rozhodnutí v soudním řízení, Linde Praha, 2004, str. 310).

V daném případě usnesení soudu prvního stupně sice odůvodnění neobsahuje (k ustanovení § 169

odst. 2 o.s.ř. srov. výklad podaný v témže komentáři I. díl, C.H. Beck, 7. vydání, Praha 2006, str. 765, čtvrtý odstavec vysvětlivky č. 6), je však mimo jakoukoli pochybnost, že vyhověl-li soud žalobě o zaplacení částky 3.780,- Kč a náhrady nákladů řízení spočívajících v částce 500,- Kč za zaplacený soudní poplatek, vydáním platebního rozkazu (viz ostatně referát soudce na č.l. 11 připojeného spisu zn. 35 C 133/98), nemůže vést k závěru o materiální nevykonatelnosti platebního rozkazu pouhá okolnost, že na jeho originále (č.l. 12 spisu téže zn.) chybí ve výroku u částky 3.780,00 označení měny (nalézací soud ostatně ve výroku použil výslovně formulaci, že „ukládá odpůrci, aby... zaplatil ...“, nemá tedy pravdu odvolací exekuční soud, uvádí-li v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že v titulu „není uvedeno, co má povinný v počtu 3.780,00 vydat“), a že u náhrady nákladů řízení je namísto správného textu „500,- Kč“ zcela zjevně chybou (překlepem) v psaní uvedeno „500,- Kč“.

Protože tedy, jak vyplývá z výše uvedeného, spočívá napadené rozhodnutí v této části na nesprávném právním posouzení věci, Nejvyšší soud je bez jednání (§ 243a odst. 1 o.s.ř.) podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o.s.ř. v tomto rozsahu zrušil a věc podle první věty třetího odstavce téhož ustanovení vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Právní názor dovolacího soudu je pro odvolací soud závazný (§ 243d odst. 1 část první věty za středníkem o.s.ř.).

V novém usnesení odvolací soud rozhodne nejen o nákladech dalšího řízení, ale znovu i o nákladech řízení původního, tedy i dovolacího (§ 243d odst. 1 věta druhá o.s.ř.).

Správný je naopak právní závěr odvolacího soudu o formální nevykonatelnosti druhého k výkonu navrženého rozhodnutí, tedy rozsudku sp. zn. 11 C 103/98, odůvodněný zjištěním, že byl-li jako adresát zásilky na doručence (viz č.l. 30) označen subjekt S. W. s.r.o. nelze rozsudek považovat za řádně doručený povinnému, jímž je fyzická osoba. V tomto směru je závěr odvolacího soudu v plném souladu s ustálenou judikaturou, dovolací soud se tedy ztotožňuje se závěry uvedenými ve druhém odstavci třetí strany napadeného usnesení na č.l. 32.

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že se oprávněnému prostřednictvím uplatněných dovolacích důvodů správnost napadeného rozhodnutí v této části zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud tedy bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) dovolání v tomto rozsahu jako nedůvodné podle § 243b odst. 2 části věty před středníkem, odst. 6 o.s.ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Právní otázka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Moderace nákladů](#)
- [Dovolání](#)
- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)